

НАПРЪДЪКЪ

ВЪСТНИКЪ ЗА НАРОДНИ, ПОЛИТИЧЕСКИ И КНИЖЕВНИ НОВИНИ

НАПРЪДЪКЪ излиза всяка сѣбота. — Годишното спомоществованѣ е, една Тур. Лира златна. А шестмѣсечното, половина Л. Т. — Вънз отъ Държавата, шестъ бел. меджидѣята вѣчески ПРЕДЛАГЕНИ. — Писма неосвободени отъ поща парасж и паржечани за вѣстникъ не свѣдужени съ предлата си не сж приети. — Настоятели отъ овария за заплатата и иматъ право да зематъ на петнадесетълѣзъ едно, като събератъ отъ 5 спомоществования на горъ.

Подписката на спомоществованията става въ Цариградъ — Анонимъ Ханъ № 14 при Г-на И. Найденова редактора и притежателя. — Статии и дописки за общо. лезни и народни работи сж въспѣватъ съ благодаренѣ, въ всякий случай трѣба да сж снабдени съ потребитѣ си подписи. — За обнародване на частни извѣстия сж плаща по два гроша на редъ. — Испращаитѣ статии и дописки за обнародване, обнародвани или не, назадъ сж неврацатъ никому.

Спомоществованията почнуватъ отъ началото на всякой мѣсець

Едно родолюбиво лице, което отъ скромность не жслае да изевилъ името му, благоволѣ, както и другъ пѣтъ, да подари 10 юдиши течения отъ в. «Напрѣдъкъ» за десетъ села именно въ Македония. Тѣзи листове сж назначени и испрацатъ сж на слѣдующитѣ мѣста:

Въ Солунско

Баловча и Варово (керечь-къой) по 1 листъ.

Въ Костурско

За Зеленичъ, Косинецъ и Загоричане по 1 л.

Въ Сѣрезско

За Христосъ, и Порой по 1 л.

Въ Драмско

За Плъвѣнъ и Бродъ по 1 л.

Новото движение на Цариградскитѣ Българи.

—0—

Разнесли сж са вече по всички Българна слуховѣтъ за новата постѣпка на тукашнитѣ наши съотечественици, били тѣ Балканци или други еснафи въобще, които подадохъ едно прошение на Н. Блаженство и на окружающитѣ го високи тѣла, въ което като изсказватъ сумѣния, че екзархийскитѣ работи не вървѣтъ добръ, изразяватъ желанѣто да видятъ Г. Кръстевича въ Екзархията, снабдена съ първитѣ си авторитетъ и влияние.

Странно ще сж види нѣкакъ за нашата публика въобще онова положение което ний, споредъ началата си, завзимъ къмъ това събитие. По както имамъ длъжностъ да искаме да ни не хвалятъ преди да сж ни схванѣли точно, — тѣй сми въ правото си да искаме и да ни не осждадатъ преди додѣто не сж ни разумѣли добръ.

Нека захванемъ сѣ да кажемъ че ний не сми отъ ония които одобряватъ и сарядватъ на постѣпката на тѣзи тука наши съотечественици. Това го не правимъ ний по причина че сми въ солидарность (споразумѣние) съ днешнитѣ първенци при Екзархията. Напротивъ ний въ много отъ главнитѣ въпроси сми дохождали въ пѣрваго стѣклоуенне съ мнозина отъ тѣзи малки богове, и ония, които ни доближаватъ, знаятъ че ний, ако сми били постояненъ и вѣренъ поддържател на екзархийскитѣ авторитетъ и подкрѣпител нейтъ въ младитѣ ѣ години, това не е било заради личноститѣ, а заради самото учреждение и за народѣтъ, който очаква отъ него добри сетинни.

Но нека съ обыкновенното си прямотуше и яснота въ израженията въземъ въ предвѣтътъ си и расчленимъ опѣзи причини, които ни не допрощаватъ да сж отнесемъ одобрително къмъ постѣпката за която расправяли.

И най напредъ, нека опредѣлимъ по точно главната си мисль. Ний не можемъ да намѣримъ несправилность и неразумность въ това, ако стотина, двѣстѣ или триста души Българи представятъ едно свое мѣтѣние или желанѣе предъ централното наше народо-церковно правление. Намирами обаче, че прошениято за

което говоримъ нето е тѣй правилно нето тѣй разумно, както би трѣбвало да бѣде, за да заслужи уваженѣто и одобренѣто на всички ония, които гледатъ на работитѣ отъ по висока точка зрѣния, и които умѣятъ да чувствуватъ по чисто и по безпристрастно а ведно съ това и по благоприятно за интереситѣ на народѣтъ.

Въ постѣпката на подписанитѣ Цариградци ний не виждами просто изражение на чувство или на мисль отъ страна на едно опредѣлено число Българи, — а намирами снажна и енергическа мѣрка за да сж измѣнѣтъ на чело столѣщитѣ лица, които водятъ една отъ всички народѣ означенъ политика.

Расположенѣто за да сж задаватъ такъвѣ крѣпки удари въ средоточѣто на народното ни движение и да сж произвождатъ такъвѣ нагли обращения въ течението на нашата политика, владѣ си и тѣй въ духовѣтъ на цариградски-Българи; то намира извинѣнѣто си въ досегашната тѣхна практика по черковнитѣ въпросъ; знае сж именно, че прѣзъ течението на борбата ни за сдобиванѣто и за утвърждѣнѣто на Екзархията, цариградскитѣ Българи сж играли важна роль, и въ всичкитѣ почти по важни критически моменти тѣ сж ставали изражение на общенароднитѣ желанѣи и задавали сж потикъ въ развитѣто на народнитѣ ни дѣла. Тѣзи обща услуга обаче можасж и смѣясж тѣ да направѣтъ въ опѣзи времена, когато бѣше мѣчно или невъзможно щото желанѣята на цѣлий народъ да получатъ едно правилно и непосредно изражение. Въ денѣтъ, когато правилно и законно изсказаната воля на всички народѣ утвърди средоточѣто си въ Екзархията и опредѣли политиката, която има то да слѣдува, извънредната роль на цариградското бѣл. население престанѣла е невъзможно.

Отстъпванѣто отъ тѣзи аксиома, можеше да доведе нашитѣ тука съотечественици до чудни неразборни и неясности. Това подтвърждение е исполнено вече. Ето че когато имамъ на чело на Екзархията лица не вече самоволно наметнати или по чуждо опѣломощѣние поставени, а лица, избрани отъ всичкитѣ народѣ, — и когато отъ никѣдъ по вѣтъ не сж сж подигнѣли йоще извѣления противъ означената отъ народа политика, която слѣдуватъ тѣзи лица, — въ Цариградъ сж поява нежданѣно едно движение, което не само че осжда да тѣзи политики и тѣзи лица, но налага да сж изпитѣтъ и двѣтъ!

Това е неправилно, и незаконно!

Но освѣтъ това — отстъпванѣто отъ горѣположената аксиома, ако успѣе да сж въведе то тука въ обичай, — ще стане, безъ велико сумѣние, изворъ на безкрайни бѣркотни, междоусобни и злочестини, ще стане злияща рана върху народното ни тѣло. На ония отъ нашитѣ читатели, които иматъ понятие отъ свѣтската история ще въспоминѣтъ колко пагубно влияние има върху правилното развитѣе на единъ народъ, когато сто-

лицата му сж изврати и изюзди до тамъ, щото да събара и подига правителства по кефѣтъ си въ ущърбъ на правата и на интереситѣ на всичкиятъ народъ. Такъвъ ужасенъ примѣръ ни представлява съвременната Франца, на която главнитѣ градъ Парижъ отъ осемдесетъ години насамъ смѣнилъ е, тѣй да речемъ — осмдесетъ правителства, — тѣй щото ако тази земя нагло пада и губи своитѣ сили въ вѣтрѣшната анархия, — главната причина е извратѣното и разюзденото население на нейната столица. Колкото за другитѣ си читатели ний ще въспоминѣтъ примѣртѣтъ на Еничаритѣ и на цариградскитѣ Турци, които въ по старитѣ времена бѣхъ сж распустили до тамъ, щото всякой денъ да свалѣтъ и да поставятъ вѣзирѣ и други чиновници, както и да мѣнѣватъ самитѣ Султани, — тѣй щото Турция не можъ да подири изваженѣто си отъ пропасть освѣтъ въ тѣхното истребление. Но безъ да ходимъ на далечъ, ний посочваме на опѣзи грозни сцени, които ни представляватъ нашитѣ тука въ градѣтъ съсѣди Гръцитѣ сж исключителното си располаганѣе съ народнитѣ интереси. И ако е имало нѣкога нѣщо, въ което не трѣбва да послѣдуваме Гръцитѣ, то е въ това отношение, пожеже тѣхъ самоволѣно на столицата бѣска въ бездѣнна пропасть.

Тамо, въ опѣзи столицы — въ опѣзи крѣгове, дѣто сж зароди тойзи духъ на самоволѣе, на анархия и злоупотребуенѣе сж своитѣ мѣстни материални изюдности, населенѣто не може да бѣде освѣтъ оръдѣе на интриганти, които умѣятъ сж всякакви средства да получатъ популярность, та чрезъ това да дойдѣтъ на чело на властѣта, за да бадатъ на вторитѣ денъ сгрѣмоленѣи отъ положенѣто си чрезъ истото население подбужденѣи отъ нови или отъ ветхи интриганти. Това е вѣчната история на подобни деморализуващи центрове. А че кой може ни убѣди, че и въ измайсторосаното това послѣдно движение на тукашнитѣ наши съотечественици не е играла главна роль нѣкоя интрига отъ страна на нѣкои и други личности, които сж завзели противно на екзархийската политика начало, само за да укрѣпятъ личнитѣ си и своекористни планове? Кой може ни каза че по голѣмата частъ отъ подписавшитѣ разумѣватъ постѣпката която сж направили, и че сж черпали рѣшителность, за да я изпълнитъ въ едно свѣтѣно и всестранно размишление? — Слуховѣтъ, които настоятелно сж разнасятъ, а и знаковѣтъ които плуватъ по повърхностьта, достатѣчно оправдаватъ нашитѣ сумѣния.

Отъ друга страна ний намирами голѣма неразумность въ тѣзи постѣпка споредъ това особено, че подписавшитѣ прошениято далечъ отъ да показжтѣ ясно кои именно сж ония екзархийски и народни работи, които не върѣжтѣ добръ, и безъ да означжтѣ точно какъвъ пѣтъ жслаятъ тѣ да сж жванѣ по народната ни политика, закланѣтъ сж задъ едно лице и сж изражаватъ просто че за да трѣгнѣтъ на добръ тѣзи работи,

трѣбва тѣ да сж повѣрѣтъ на това лице. И отъ тѣзи страна подвигѣтъ на нашитѣ тука съотечественици сж опрѣлѣчава съ подобнитѣ подвизи въ опѣзи деморализуващи центрове, за които говоримъ. Това би знаменуващо че и у насъ сж заражаа оня партизански духъ, който върлува и съснѣва толковъ други на рѣди; знаменуващо би като че и у насъ сж образуватъ противуборни тѣла около точкитѣ на извѣстни личности, — като че и ний ще имамъ свои Чомаковци, Цанковци или Кръстевичевци, както въ Сърбия има: Ристичанци, Мариповичевци, Чумичевци и пр. . . За да мислимъ правилно, не трѣбва да сж въображавамъ, че народѣтъ е оставилъ Чомакову или Цанкову да водятъ политика чомаковска и цанковска за преуспѣванѣто му, — по че е опредѣлилъ политиката си и възложилъ на извѣстни лица да водятъ само тѣзи и никаква друга политика. Инакъ посоката, която показва послѣдното прошение и въ това отношѣние води къмъ безкрайни бѣркотни, междоусобни и злочестини.

Сжщественно ний имамъ нищо противъ почитаемата личность, която препорѣчватъ нашитѣ тука Българи. Не сж премного ония, които умѣятъ да цѣнѣтъ точно всичката величина на заслугитѣ на Г. Кръстевича. Ний сми единъ отъ тѣхъ. Ний познаваме тоя бодъръ духъ владѣющъ сж толковъ пространѣнъ единъ арсеналъ отъ разни знания, познаваме тоя старъ патриотитѣ и крѣпкитѣ неговѣи и чистѣ характеръ. И ето защо ний мислимъ че Г. Кръстевичъ не е ималъ нищо хабѣръ за агитацията, която сж водеше въ неговото име, и че други — далече по тѣй учени и не тѣй патриоти и чисти характерѣ — сж употребили неговото име и сж повели оппозиция съ неговитѣ начала, но сж единственѣи само цѣлъ да сж докопатъ до властѣта и до всичкитѣ ѣ изюдни послѣдствия. Увѣренъ сми въ дълбочината на душата си, че Г-тъ Гръстевичъ, който познава историята и духѣтъ на нейнитѣ закони, не е никакъ отъ ония които би рѣкоплеснали на постѣпката на тукашнитѣ Българи.

Съсѣмъ особенѣе е за насъ въпросѣтъ за да отстъпимъ отъ пѣтътъ, въ който всичкиятъ народъ постѣпи отъ денѣтъ на богоявленската служба, та да направимъ нѣкоя стѣпка за да сж приближимъ и измиримъ сж Гръцитѣ.

Познато е на нашитѣ читатели че нашитѣ листъ е билъ открай горѣщъ поборникъ за одържанѣто на Ферманѣтъ, за неизстъпванѣто ни изъ крѣгѣтъ на православната черква и за измирѣнѣто ни сж Гръцитѣ. Но, разбира сж, ний никога не сми помислѣвали да постигнемъ това измирѣние сж жертвуванѣто на нѣкои отъ битнитѣ интересѣ на бѣл. народъ, — и ето защо, когато Гръцитѣ като сж подигражж сж нашето добродушие, бѣхъ намислѣли сж отвличанѣто да задоволимъ праведитѣнитѣ наши желанѣи да ни разстрѣбѣтъ и да ни умо-рѣжѣтъ, — ний поддържжхѣ сж смѣло това енергическо движение, което изаше за цѣлъ, да осуѣти коварнитѣ тѣхѣи пре-

